

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A LIMITED TRUST COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGRIGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

БЕНЕТ ДАЛІ ГОДУЄ ФАРМЕРІВ ОБІЦЯНКАМИ

"КАЗАВ ПАН, ЩО ДАСТЬ КОЖУХА — ТЕПЛЕ ЙОГО СЛОВО"

Ось вже тиждень проминуло від того часу, як прем'єр доміняльного консервативного уряду Бенет виголосив 30 грудня минулого року довго-очікувану промову — "історичну промову" про "допомогу фармерам". На ту промову очікували фармерів західної Канади — бо буржуазна преса з пару тижнів перед тим день в день настроювала фармерів, що приїде Бенет на захід і скаже щось таке, від чого зараз же фармерів полєкшає.

Бенет також неабияк готувався до цієї промови: відбував засідання з своїми міністрами, конферував з банкірами, поробив зміни в керівництві гвіту пудом і тільки після того вирушив в дорогу, в саме серце продукції канадської пшениці — в Ріджайні, щоб там виголосити свою так довгоочікувану над всіма промовами.

Перед нами повний текст його промови. Багато чули її й через радіо просто з уст самого Бенета. І на всю ту промову фармерів, для яких вона спеціально виголошена, можуть тільки сказати: "Казав пан, що дасть кожуха — тепле його слово". Від такого бомбастичного промовця, як Бенет, що мав так виразно формулювати свої домагання на імперіальній конференції в Лондоні, можна було таки сподіватися виразнішої промови-обіцянки. Але, видно, що цілком інакше стоїть справа домагатися для себе від других, а зовсім інакше, тоді, коли треба давати самому, та щей кому давати? Фармерам!

БЕНЕТ ШАСЛИВИЙ, ЩО УСНУВ КОНКУРЕНТІВ ДЛЯ КАНАДІСЬКИХ КАПІТАЛІСТІВ.

Що ж сказав Бенет в Ріджайні? Сказав він те, що може сказати капіталіст, поставлений боронити інтереси своєї класи. Сказав, що коротко був час, щоб щось зробити, але проте вже він "вивів країну із стану економічної депресії й привів її в нову еру проспериті" й то після дев'ятилітнього нездалого господарювання лібералів.

Безробіття вже виликуване. Бенет навіть дні відраховував, скільки безробітні виробили до 1 грудня. А найзаятіше зі всіх безробітних працює міністер праці Робертсон. Просто ідеальний міністер. "Коли я скажу вам, що він додав тільки десять урядовців до свого штабу... то можете собі уявити його здібності" — каже Бенет.

Про тарифу говорить Бенет. Чому її встановлено? Тарифу на довіз товарів з-за кордону, товарів, що їх робітники й фармери купують, встановлено не тільки тому, щоб не допустити їх довозу до Канади з інших країн, але тому, щоб дати канадським промисловцям нагоду конкурувати з тими доведеними товарами. Значить, коли до Канади довозувано різні машини із Злучених Держав і продавано їх тут по тій самій ціні, то до Канадської промисловці не могли конкурувати з ними. Зараз же, коли довіз цих товарів спинено, то канадські промисловці взагалі не мають з ким конкурувати. І Бенет заявляє:

"Я є щасливий, що можу вас повідомити, що канадські промисловці зможуть кооперуватися з урядом, щоб досягнути ті цілі, які ми мали на думці".

Кожний розумний чоловік і без запевнень знає, що Бенет чується щасливий і що це шаста підляють усі фабриканти. Але фармер, той фармер, до якого Бенет приїхав говорити, чи він чується щасливий тим, що канадські фабриканти не мають вже конкурентів на свої виробі й можуть встановити на них такі ціни, які їм захочеться?

ЗНОВУ СТРАШНЕ ОПУДАЛО — РАДЯНСЬКИЙ "ДОМПІНГ", ЯКИМ БЕНЕТ ЛЯКАЄ ФАРМЕРІВ.

Безробіття — Бенет знову вертає до нього й заявляє, що неможна переробити за день того, що робилося 9 літ. Але, не журиться: "що я сказав в часі виборів, те кажу й зараз", що "наше майбутнє таке велике й таке запевнене", що Бенет просто дивується чому люди журяться нинішнім лихом.

І так далі в такім самім дусі. Коли ж дійшов Бенет до "найделікатнішої" частини своєї промови, до пшениці, то тут впершу чергу вводить він, в гру "російську небезпеку". Отой "преференс", що його Бенет поставив руба на імперіальній конференції, це проти "російської пшениці". І поки британський уряд не ухвалить закону, щоб в Великій Британії люди не їли хліба з радянської пшениці, доти це буде болюче відбиватися, не тільки на канадській пшениці, але й на англійських фармерах. Побачивши, що не може переконати Томаса, Бенет залишив конференцію й пішов між англійських фармерів в Англії розпитувати, з чієї пшениці вони хочуть їсти хліб. І от один фармер сказав Бенетові, що через радянську пшеницю він самий втратив по 25 доларів на акрові.

І навіть зібравши ці факти, Бенет таки не переконав Мекдоналда, ні Томаса. Але почекайте, потішає Бенет фармерів, нехай вони, Томас та Мекдоналд, на другий рік приїдуть до Оттави; то тут ми з ними інакше поговоримо.

ЧЕКАВ ДІД НА ОБІД І БЕЗ ВЕЧЕРІ СПАТИ ЛГ.

Не чекаючи оттавської конференції Бенет поїхав до Франції. Там справа пішла, як по маслі, бо французький уряд є дуже настроєний проти СРСР і загарантував Бенетові, що купити від сім до дев'ять мільйонів бушлів канадської пшениці з врожаю 1930 року. Але й тут шаста брехала над Бенетом, бо не вспів він відіхати, як уряд Тардіє рішав в дубину. Однак, Бенет запевняє, що й новий уряд не зречеться того приречення, що його зробив Бенетові старий уряд.

Що ж далі? Де якась конкретна обіцянка допомога фармерам?

І не має в промові Бенета. Сталих цін на пшеницю уряд доміняльний встановити не може — це справа провінціальных урядів. А коли б такі ціни й встановити, то Канада в порівнянні до своєї продукції так мало споживає пшениці, що це ніякого ефекту на загальне лихо не мало б.

Що ж робити, де вихід? — таке питання насувається, коли читаємо далі промову Бенета. "Ніодни горожанини цієї країни не повинні терпіти з голоду, з браку одягу, притулку й палива" — відповідає Бенет. Що це — клини, чи просто пущена на вітер фраза, яка нічого не коштує? Бо говорити таке, коли сотки тисяч робітників і фармерів терплять страшну нужду, це ж гірше насінки. Правдою є, що не повинні терпіти, гдє... терплять! Ще й як терплять! Терплять навіть другий раз вже пусту балаканину Бенета.

Терплять тоді, коли Бенет потішає фармерів орієнтальним ринком (Китаєм), французькою гарантією, яка нікому нічого не гарантує, бо навіть коли б Франція купила сім чи дев'ять мільйонів бушлів, то минулими роками вона значно більше купувала.

Китай? Ні, про Китай ми поговоримо іншим разом. Довкола китайського ринку снують зовсім інші спекулятивні пляни, що коштуватимуть один бильон доларів, якими треба здешити визвольний рух в Китаю.

На ділі ж гарантія Франції, потішування Китаєм — це те само, що оповідати глодному про смачні марципани.

БЕНЕТ ОБІЦЯЄ СТВОРИТИ ЩЕ ОДНУ ПРИВАТНУ КАПІТАЛІСТИЧНУ КОРПОРАЦІЮ, ЯКА ЗБІЛЬШУВАТИМЕ ЗАДОВЖЕНІСТЬ ФАРМЕРІВ.

Створення приватної корпорації, яка визичувала б фармерам гроші для переходу до мішаного фармерування. Що це за допомога? Хіба ж тепер ті приватні корпорації не викидають фармерів з фармів за довги? Хіба фармерів і без тої спеціальної Бенетової корпорації не гуять довги до самої землі? Гуять, фармери це знають, а зараз Бенет обіцяє їм ще нову лапку.

Як докінчиться дорога до залу Годсон, як побудуються туди нові брєнчі, тоді... може встановитися ціни за перевіз на основі т. зв. угоди Кроувс Нест Пес. Коли то це воно буде, а в Оттаві вже зробили великі очі з тої Бенетової заяви. Видно, що президент спіарської залізниці Біті з Бенетом про це не вмовився, як про мішані фарми та про здешевлення продукції пшениці.

Найважливішою заявою Бенета про негайну допомогу фармерам треба було б уважати — "допомогу провінціальним урядам для заосмотрення фармерів безплатною поживою, одягом і насінням".

Та тільки й це так було сказане, що ніяк серйозно цієї обіцянки брати не можна. Загально ж ціла промова — це обіцянки, такі самі, як і в часі виборчої кампанії: потішування кращими часами, новою ерою, що в цій Канада має вихати на банкірсько-консервативному возі. Ціла промова — це просто "казав пан, що дасть кожуха — тепле його слово". Обіцянки пусті, нічим конкретним не підтримані.

ГОЛОСИ ФАРМЕРСЬКИХ ДІЯЧІВ ПРО ПРОМОВУ БЕНЕТА

ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ФАРМЕРІВ АЛБЕРТИ ТА ПОСОЛ ГАРЛЕНД ПРО ПРОМОВУ БЕНЕТА.

Президент Злучених Фармерів Алберти Вуд сказав, що "фармери на заході будуть невдоволені з браку конструктивного характеру в промові прем'єра".

"Не був такий дефінітивний у своїй промові, як я сподівався" — каже Вуд.

"В промові Бенета нема абсолютно нічого для західних провінцій пшениці, навіть справедливості" — сказав Е. Д. Гарленд, посол доміняльного парламенту З.Ф.А. з Бов Ривер. Далі Гарленд каже, що спроби дістати орієнтальний ринок для канадської пшениці роблено вже через кілька останніх років минулим урядом і пудом і нічого з того не вишло.

Правду каже Гарленд, але певно минулий уряд не обіцяв китайським генерал-бандитам один бильон доларів позички на здешення визвольного руху трудящих.

ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ФАРМЕРІВ МАНІТОБИ ПРО ПРОМОВУ БЕНЕТА.

Президент ЗФМ Ворд каже: "паліативні методи, як це їх Бенет пропонує, не вилічать хвороби західних рільників". Ворд каже, що треба здешевити кошти продукції пшениці, щоб фармери могли конкурувати на світовім ринку без пониження свого життєвого рівня.

"Так довго, як західний фармер буде дібною коровою й тигаровим конем для певних східних інтересів, так довго він залишиться в безпомічному, збанкрутованому нинішньому положенні" — каже Ворд.

Ворд здивований браком якихось основних пропозицій в промові Бенета. Цілу промову Бенета можна схарактеризувати, каже Ворд, такими словами: "Це я вилічу ваші хвороби й поставлю ваше господарство на ноги, збільшивши кошти гродукуції".

ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ФАРМЕРІВ КАНАДИ ПРО ПРОМОВУ БЕНЕТА.

Джордж Г. Вільямс, президент З.Ф.К., сказав, що публіка була дуже здивована промовою Бенета. Коли на початку вона слухала його з увагою, то при кінці була знеохочена й розчарована.

Перестудіювавши цілу промову Бенета, каже Вільямс, дуже мало я можу знайти в ній для фармерів.

"Там нема мови про гарантію ціни на пшеницю, які покрили б кошти продукції товару чи то в продажі на світовім чи на домашнім ринку, як нема і натаку на допомогу федерального уряду в справі зниження коштів продукції через зниження процентів на довгах, коштів за перевіз, ціни на машинерію чи на опа" — каже Вільямс.

РЕПОРТЕР "ФРІ ПРЕС" ПРО МІТІНГ БЕНЕТА.

Репортер вінніпегської "Фрі Прес" описує мітінг Бенета. Він каже, що тисячі людей приїхали за багато миль довкруги, щоб почути, що каже Бенет.

"Вони дефінітивно хотіли знати, якої допомоги вони можуть сподіватися в теперішнім майже безвихіднім положенні. І після цілогодниньої промови вони не знали більше, як те, з чим приїхали. Навіть заяву Бенета, виголошена з великим натиском, що "ніодни горожанини цієї країни не повинні терпіти з браку поживи, одягу, притулку або опаду", зацілила велику більшість людей холодними.

"Що люди хотіли знати — це коли і яку допомогу вони дістануть. З політичного боку це була дуже хитра промова, але в цій промові не було того, чого люди очікували.

"Люди розходилися домів дуже розчаровані, їхні голови не стали розумнішими, їхні серця не стали лекшими від того, що вони почули від Бенета" — каже "Фрі Прес" репортер.

ТІЛЬКИ БРЕКЕНОВЕ СЕРЦЕ ЗАПІПАЛОСЯ З РАДОСТИ.

Однак гріхом було б казати, що всіх серця такі закамяті, як це описує репортер "Фрі Прес", Манітобського прем'єра Брекеня серце мало не вискочило з радости, так його розбовтала промова Бенета.

А вінніпегський мейор Веб каже, що це була найліпша промова, яку він коли чув, а головню така промова, якої він вповні сподівався.

"Якщо рільники хочуть, щоб їх трактовано одинаково, то вони мусять бути приготівані також дати все іншим класам населення Канади".

Якщо справді промову Бенета можна вважати за хитрий дипломатичний викрут, то заяву Веба треба уважати найдурнішою, що її взагалі "дипломат" може зробити. Бо що вже ті щасливі фармери можуть дати тим якимсь іншим класам, коли у них і так вже все забрано?

МАСОВИЙ РОБІТНИЧИЙ МІТІНГ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

В неділю, 4 січня 1931 року по полудні відбувся в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу масовий робітничий мітінг, на якому виступило ряд промовців. Говорено на мітінгу на різні сучасні теми.

Перших двох промовців — т-ка М. Виноградова й т. М. Король говорили про українські масові організації, визнаючи їхнє значення та закликали робітничтво ставати членами ТУРФДім та його секцій. Коли т-ка Виноградова апелювала головно до жінок, то Король апелював до родичів, щоб послали до організації своїх дітей — молоді. На початку промови т. Король звернув увагу на те, що в селі не видно нашої молоді. І це вже не першина. Навіть коли б молоді не мало свого промовця, то на такому мітінгу вона повинна бути присутня, а її таки не було.

Потім промовляв т. Форкін від компартії та від КРОЛ. Тов. Форкін звернув увагу на поліційний терор по цілій Канаді, на побиття поліцією комуністичних промовців на виборчій мітінгу в Торонто, на арештування в Мус Джо, Венкувері, на засуд т. Біті на рік в'язниці у Вінніпегу. КРОЛ бере під свою оборону всіх тих арештованих робітників і визнає робітничтво до допомоги — моральною й матеріальною.

Слідуючим промовцем був т. Юрчук від польського робітничого товариства. Промовляв він в польській мові — головно про положення в Польщі й на Західній Україні. Присутні ширю вітали промову польського товариша. Потім т. Юрчук перейшов до канадської теми. Він навів документи, як польська шляхта у Вінніпегу співробітничає з канадськими фашистами, як одноступ польське іміграційне товариство рекрутує польських робітників і висилає їх до Порт Артур, щоб там їх вжити проти безробітних. Але висилають їх тільки після того, як ті зложать присягу, що будуть поборювати комуністів і що будуть вірні сучасній Польщі, Канаді й консервативній партії.

П'ятим з ряду промовцем був т. Шатульський. Він напочатку коротко висловив останні події на Західній Україні — навів підсумки жертв і втрат від польсько-фашистських погромів, а потім перейшов до відношення до цих погромів і до цілого визвольного руху української буржуазії. Промовець читав із "Діла" заяви та інтерв'ю петлюрівців, як вони по рабській складають чолобитні перед польською шляхтою. Потім згадав про "нову політику" ундо-радикальних послів в польському союмі, що ані одним словом не запротестували в польському союмі проти кровавих погромів на Західній Україні, але що далі складають свої запевнення польській шляхті, що вони остануть її вірними — головно, що вони готуються до походу з польською шляхтою на Радянську Україну.

Перейшовши до Канади, тов. Шатульський прочитав з "Укр. Голосу" деякі уривки про те, як то "знав бог, що робити" що не дав держави в руки петлюрівцям, але одночасно прочитав також із старих чисел того самого "Укр. Голосу", як то він цілий час боронив тих, яких тепер називає Каїнами.

Але чомує ті добродії у Вінніпегу ані словом не склали людям, хто й чому заборонив їм протестційну демонстрацію й віче проти польської шляхти, що мало відбутися 14 грудня. Люди в Канаді, прочитавши, що похід не відбувся "з незалежних причин", готують подумати, що люди не прийшли протестувати, що може дощ падав, а може у Вінніпегу того дня був землетрус? Чому пані не скажуть, що мейор Веб, за яким вони три тижні перед тим так працювали в міських виборах — заборонив похід і віче? Чому не хочуть сказати людям правди й ховаються за якісь "незалежні причини"? Бо бояться, щоб ціла Канада не дізлася правди.

Далі промовець сказав дещо про "стрілецькі громади", як вони, побачивши, що "власної держави" не можна збудувати через те, що забагато є українських організацій та партій,

а організували ще одну. Промовець читаючи їхній "Новий Шлях" і побивав їх їхніми власними статтями. Їхній шлях заведе тих, які з ним йдуть, тільки під дурного хату, як вже не раз заводив їх в минулому. Який їхній шлях — про це найкраще свідчить саскатунська подія, де ті петлюрівські худігани прикидали позицію на робітничий мітінг. У відповідь на це в селі задувало "ганьба їм". Тільки з робітниками, тільки в робітничих організаціях місце усім тим українським робітникам, які борилися в різних арміях за інтереси галапація, а не за інтереси свого трудового народу.

Мітінгом провів т. В. Н. Колісник і після кожного промовця говорив дещо від себе та давав свої замітки. По промові т. Шатульського т. Колісник перечитав резолюцію протесту проти поліційного терору, яку всі присутні прийняли одностайно. Також заряджено було добровільну колекту в користь КРОЛ на оборону жертв поліційного терору в Канаді.

Мав ще промовляти т. Войтишин, але через пізній час проголошено, що т. Войтишин промовлятиме на двох вечірніх концертах, що того вечера мають відбутися в Укр. Роб. Домі.

Загально мітінг був дуже добрий, успішний при переловненій селі.

Присутний.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

КАТІВСЬКИЙ ЗАСУД.

В процесі, що на протязі кількох днів відбувався в окр. рудному суді в Замості проти 6 членів Сельробу-Єлности оголошено такий присуд: Стефана Проця, Володимира Возняка і Фелікса Козака засуджено на 6 років важкої тюрми кожного окрема. Якова Федорчука, Володимира Марчука і Андрія Бацюка засуджено кожного на 4 роки важкої тюрми.

Цей кровавий засуд зробив велике враження на всіх, навіть на кореспондентів фашистської преси. Цілий злочин засуджених, що вони яко члени Сельробу-Єлности симпатизували КПЗУ!

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ДАЛІ.

В останніх часах польська поліція перевела труси і арешти в селі Колиндинах (Чортківщина), в Любичі Князівській (Равщина), в Колодирбах (Заліщина), в Копиченях, в Рудні біля Львова, в Куликіві і Станіславщині. В Куликіві поліційні кати побили 23 листопада дуже важко шевця М. Потереяка.

СЕЛЯНИ НЕ ДАЮТЬ ГОВОРИТИ УНДО-РАДИКАЛАМ.

В Коломийському повіті ундо-радикали не могли відбутися ні одного віча. Всюди, де дробували, їм селяни не дали говорити. На всіх ундо-радикальних вічах промовляли члени протифашистського роб'ельського блоку.

Також єврейська буржуазія (сіоністи) скликала віче в Косові, але з таким самим "успіхом", як і українська. На вічу сіоністів промовляли представники роб'ельського блоку. Зібрали на вічу єврейські працюючі заявили себе за протифашистський роб'ельський блок.

В Гірчу (Любачів) відбулося віче при участі 200 селян. Говорив промовець протифашистського роб'ельського блоку. Селяни протестували проти карних експедицій.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!